

Emmeloord, 10 december 2019.

Onderwerp

Financiële grip in het sociaal domein: *'wat mag het sociaal domein kosten?'*

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

1. kennisnemen van de notitie Financiële grip in het sociaal domein: *'wat mag het sociaal domein kosten?'*;
2. scenario 2 (stabiliseren) en scenario 3 (minimaliseren) verder uit laten werken.

Aanleiding

De budgetneutraliteit van het sociaal domein wordt geëvalueerd. Dat is afgesproken in het coalitieakkoord 2018 – 2022 'Noordoostpolder daagt uit!'. Het college wil deze evaluatie verbreden tot de vraag: *'wat mag het sociaal domein kosten?'* Want de uitgaven in het sociaal domein nemen de laatste jaren toe. In de bijlage vindt u een uitgebreide analyse inclusief vier scenario's. We vragen u twee scenario's te kiezen voor verdere uitwerking en financiële vertaling.

Beoogd effect

Er zijn keuzes nodig om meer grip te krijgen op het sociaal domein. We hebben hiervoor extra richtinggevende kaders van de raad nodig, voor een herijking van het beleid. Het eindresultaat moet een afgesproken budgettair kader zijn voor de uitvoering van programma 6 (Meedoen, Voorkomen en Ondersteunen). Dat wordt dan opgenomen in de perspectiefnota 2021 en verder.

Keuzemogelijkheden

- *Scenario 1: voorzieningenniveau handhaven* (extra benodigd budget in 2023 is € 3,2 mln.; extra bezuiniging in het sociaal domein bedraagt € 0).
- *Scenario 2: afremmen van de groei en stabiliseren van de uitgaven* (extra benodigd budget in 2023 is €1,5 mln; extra bezuiniging bedraagt € 1,7 mln.).
- *Scenario 3: minimaliseren om binnen het uitgavenniveau van de meerjarenbegroting 2019 – 2022 te blijven en voorzieningen af te bouwen* (extra benodigd budget in 2023 is € 0; extra bezuiniging bedraagt € 3,2 mln.).
- *Scenario 4: bezuinigen om binnen de oorspronkelijke kaders (huidige rijks ontvangsten) te blijven* (extra beschikbaar budget is € 1,2 mln.; extra bezuiniging bedraagt € 4,4 mln.).

Voor verdere toelichting, zie bijlage 1.

Vergelijk varianten/Voor- en nadelen

Overeenkomsten/voordelen

- Met scenario 1 kunnen we ongewijzigd het ingezette beleid op het sociaal domein handhaven. De ingezette activiteiten ten behoeve van de transformatie worden ongewijzigd voortgezet. Inwoners ondervinden binnen het sociaal domein geen hinder van het terugbrengen van voorzieningen.
- In scenario 2 wordt actief ingezet op het afremmen van de groei in het sociaal domein. Met name door scherper indiceren en het inzetten op het voorkomen van meer maatwerk. Met aanbieders wordt een kerntakendiscussie gestart en ingezet op voorzieningen die bijdragen aan de vermindering van maatwerk. Voor aanbieders betekent dat we reële prijzen kunnen bieden voor hun diensten.
- Bij het volgen van scenario 3 blijft het huidige financiële kader intact. Dat betekent dat er niet op andere terreinen bezuinigd hoeft te worden ten behoeve van het sociaal domein.
- Scenario 4 levert financieel voordeel op waarbij dit geld beschikbaar komt voor andere activiteiten.

Verschillen/nadelen

- Zowel bij scenario 1 als scenario 2 moet er extra budget beschikbaar worden gesteld. Dat kan door extra inkomsten te genereren of te bezuinigen op andere taken buiten het sociaal domein.
- Bij scenario 3 en 4 wordt er flink gesneden in het voorzieningenniveau en wordt de keuzevrijheid van de inwoner ingeperkt. We richten ons alleen op de meest kwetsbaren en voeren de wettelijke taken beperkter (scenario 3) of tot op het minimum uit (scenario 4).

Draagvlak

Het draagvlak (intern en extern) is afhankelijk van de keuze die gemaakt wordt.

Vervolgprocedure

Door middel van twee keuzenotities (in januari en april 2020) vragen we de raad een keuze te maken voor een scenario dat opgenomen wordt in de perspectiefnota 2021 en verder. Omdat de keuze voor een scenario van invloed is op andere onderdelen van de perspectiefnota, werken we ter voorbereiding op de perspectiefnota de twee gekozen scenario's verder uit. In april 2020 wordt u gevraagd te kiezen voor een voorkeurs-scenario die we verwerken in de perspectiefnota. De raad kan dan een integrale afweging maken ter voorbereiding op de opstelling van de begroting 2021 - 2024.

Wat	Wie	Wanneer
Bespreken keuzenotitie voor uitwerken van tweetal scenario's	College	10 december 2019
Bespreken keuzenotitie voor uitwerken van tweetal scenario's	Commissie SLZ	13 januari 2020
Informereren participatieraad proces en inhoudelijke keuzes	Participatieraad	20 januari 2020
Bespreken keuzenotitie met besluit voor uitwerken van tweetal scenario's	Raad	27 januari 2020
Uitwerkingsfase	Ambtelijke organisatie	Dec. 2019 t/m feb. 2020
Keuze voor voorkeursscenario met bijbehorende consequenties	Participatieraad	10 februari 2020
Keuze voor voorkeursscenario met bijbehorende consequenties	College	10 maart 2020
Keuze voor voorkeursscenario met bijbehorende consequenties	Commissie SLZ	6 april 2020
Keuze voor voorkeursscenario met bijbehorende consequenties	Raad	20 april 2020
Bevestiging scenario en consequenties tijdens behandeling perspectiefnota	Raad	Juni 2020

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 december 2019, no. 19.0002380;

B E S L U I T:

1. Kennis te nemen van de notitie Financiële grip in het sociaal domein: 'wat mag het sociaal domein kosten?';
2. Scenario 2 (stabiliseren) en scenario 3 (minimaliseren) verder uit te laten werken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 27 januari 2020.

De griffier, de voorzitter,